

Direktiv och förordning om ändring av datum i vissa EU-rättsakter på värdepappersmarknadsområdet

Finansdepartementet

2016-03-09

Dokumentbeteckning

KOM (2016) 56

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument i fråga om vissa datum

KOM (2016) 57

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk och förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler i fråga om vissa datum

Sammanfattning

Den 10 februari 2016 offentliggjorde Europeiska kommissionen ett förslag till direktiv om ändring av direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID II) i fråga om vissa datum. Kommissionen föreslog även en förordning om ändring av förordningen om marknader för finansiella instrument (MiFIR), marknadsmissbruksförordningen och förordningen om värdepapperscentraler när det gäller vissa datum.

Kommissionens förslag innebär att det datum när reglerna i MiFID II och MiFIR, samt vissa bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen och förordningen om värdepapperscentraler som är beroende av MiFID II, ska börja tillämpas skjuts upp ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018. Med anledning av det föreslås följdändringar när det gäller andra datum som anges i rättsakterna. Förslagen är endast av teknisk art och innebär inte någon ändring i sak annat än när det gäller vid vilka datum olika

regler ska börja tillämpas. Förslagen innebär inte några nya skyldigheter för berörda myndigheter eller företag.

2015/16:FPM54

Regeringen är positiv till kommissionens förslag att skjuta upp tillämpningsdatumet med ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018. Både berörda myndigheter och företag behöver mer tid för att bl.a. inrätta och anpassa datasystem. Regeringen är också positiv till att skjuta upp även genomförandedatumet med ett år från den 3 juli 2016 till den 3 juli 2017.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

MiFID II och MiFIR antogs av Europaparlamentet och rådet den 15 maj 2014. De båda rättsakterna ingår som en del i kommissionens arbete med att reformera det EU-rättsliga regelverket med sikte på att uppnå ett säkrare, sundare, mer genomlyst och ansvarstagande finansiellt system. Rättsakterna syftar vidare till att uppnå ett ökat kundskydd och förtroende på de finansiella marknaderna och begränsa hittills oreglerade områden (se fakta-promemoria 2011/12:FPM34). MiFID II och MiFIR innehåller regler för värdepappersbolag och handelsplatser. Enligt MiFID II ska medlemsstaterna ha genomfört direktivet i nationell rätt senast den 3 juli 2016 och reglerna ska – med vissa undantag – börja tillämpas den 3 januari 2017. MiFIR ska börja tillämpas den 3 januari 2017, med undantag för vissa bestämmelser som ska tillämpas omedelbart efter att förordningen trätt i kraft samt några bestämmelser som ska börja tillämpas den 3 januari 2019.

Marknadsmisbruksförordningen innehåller bl.a. förbud mot insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation och skyldigheter avseende offentliggörande av insiderinformation. Marknadsmisbruksförordningen ska börja tillämpas den 3 juli 2016, men de bestämmelser som har samband med MiFID II ska börja tillämpas den 3 januari 2017.

Förordningen om värdepapperscentraler innehåller dels enhetliga krav för avvecklingen av finansiella instrument i unionen, dels regler för värdepapperscentralers organisation och uppträdande. Förordningen om värdepapperscentraler har redan trätt i kraft och de anpassningar i svensk rätt som föranletts av förordningen trädde i kraft den 1 mars 2016.

Regelverket i MiFID II och MiFIR är komplext och omfattande samt ställer bl.a. krav på att behöriga myndigheter och berörda företag upprättar tekniska system för datarapportering och datainsamling. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) har underrättat kommissionen om att man stött på tekniska utmaningar som innebär att väsentlig datainfrastruktur inte kommer finnas på plats i tid till den 3 januari 2017. Om datumet när reglerna i MiFID II och MiFIR ska börja tillämpas kvarstår oförändrat innebär det att varken behöriga myndigheter eller berörda företag kommer kunna tillämpa

de nya reglerna den 3 januari 2017. Det i sin tur kan leda till rättsosäkerhet och potentiella störningar på värdepappersmarknaden.

2015/16:FPM54

Mot bakgrund av detta anser kommissionen att datumet för tillämpning av MiFID II och MiFIR ska skjutas upp ett år. Den 10 februari 2016 offentliggjorde kommissionen därför förslag till ett direktiv och en förordning om att datumet för tillämpning av de båda rättsakterna skjuts upp ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018.

1.2 Förslagets innehåll

Förslagen innebär att det datum när reglerna i MiFID II och MiFIR ska börja tillämpas skjuts upp ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018. Med anledning av det föreslås följdändringar när det gäller andra datum som anges i de båda rättsakterna, i marknadsmissbruksförordningen och i förordningen om värdepapperscentraler. Dessa följdändringar avser datum som rör bl.a. övergångsregler, den översyn som ska göras när reglerna har tillämpats viss tid samt upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument (förkortat MiFID I).

Marknadsmissbruksförordningen är beroende av MiFID II i vissa delar. I den förordningen utvidgas tillämpningsområdet för EU-regleringen om marknadsmissbruk till att omfatta bestämmelser om s.k. OTF:er, en typ av handelsplats som införs i och med MiFID II. Eftersom begreppet finansiella instrument utvidgas i MiFID II till att även omfatta utsläppsrätter innehåller marknadsmissbruksförordningen bestämmelser som gäller deltagare på marknaden för utsläppsrätter. Marknadsmissbruksförordningen ska börja tillämpas den 3 juli 2016, men de bestämmelser som har samband med MiFID II ska börja tillämpas den 3 januari 2017. Enligt förslaget ska den senare tidpunkten skjutas upp ett år till den 3 januari 2018.

När det gäller förordningen om värdepapperscentraler innebär förslagen att två datum ändras. Dels att det datum före vilket vissa regler i förordningen ska tillämpas på en handelsplattform (MTF-plattform) för vilken operatören inte har ansökt om att den ska bli registrerad som tillväxtmarknad för små och medelstora företag skjuts upp ett år från den 13 juni 2017 till den 13 juni 2018. Dels att det datum före vilket de hänvisningar som anges i förordningen till MiFID II och MiFIR ska läsas som hänvisningar till motsvarande regler i MiFID I skjuts upp ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018.

Förslagen är endast av teknisk art och innebär inte några nya skyldigheter för berörda myndigheter eller företag.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

MiFID I har i svensk rätt genomförts huvudsakligen i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, som trädde i kraft den 1 november 2007. MiFID II och MiFIR ersätter MiFID I och innebär dels att en stor del av reglerna i det direktivet har överförts till MiFID II och MiFIR, dels att det har införts nya,

mer utförliga regler. Konsekvensen av om datumet för tillämpningen av MiFID II och MiFIR skjuts upp blir att nuvarande bestämmelser i svensk rätt kommer att fortsätta gälla till dess att det nya regelverket ska börja tillämpas.

De anpassningar av svensk rätt som föranleds av marknadsmissbruksförordningen kommer att göras dels i bl.a. lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument, dels i en ny lag som kompletterar den förordningen. Dessa anpassningar påverkas inte av kommissionens förslag om ändrad tidpunkt för tillämpningen av vissa bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen.

Med anledning av förordningen om värdepapperscentraler har anpassningar gjorts i svensk rätt framför allt i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, aktiebolagslagen (2005:551), kupongskattelagen (1970:624) och skatteförfarandelagen (2011:1244). Kommissionens förslag avser när det gäller förordningen om värdepapperscentraler endast regler i den som är direkt tillämpliga och har därför inte någon effekt på bestämmelser i svensk rätt.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen väntas inte ha några budgetära konsekvenser för svenska staten eller EU:s budget. Kommissionen har inte gjort någon konsekvensanalys med anledning av förslagen då en konsekvensanalys redan har gjorts för MiFID II och MiFIR. Förslagen innebär inte någon ändring i sak eller några nya skyldigheter för berörda myndigheter eller företag. Förslaget att skjuta upp datumet för tillämpning ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018 syftar endast till att öka rättssäkerheten och möjligheten att utveckla nödvändiga datasystem för att tillförsäkra Esmas och behöriga myndigheter en effektiv tillämpning av de nya reglerna.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till att datumet för tillämpning av de berörda reglerna skjuts upp ett år från den 3 januari 2017 till den 3 januari 2018 samt till de följdändringar som görs när det gäller andra datum i rättsakterna. Både berörda myndigheter och företag behöver mer tid för att inrätta och anpassa sina datasystem. Regeringen är också positiv till att även skjuta upp datumet för genomförande av MiFID II med ett år från den 3 juli 2016 till den 3 juli 2017. Skälet är främst att de tekniska standarderna och delegerade akterna som ska komplettera MiFID II och MiFIR ännu inte är antagna.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2015/16:FPM54

Majoriteten av medlemsstaterna stödjer att både datum för genomförande och tillämpning skjuts upp med ett år.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets rapportör har lämnat ett utkast till en rapport om kommissionens förslag till direktiv och förordning. Rapportören stödjer kommissionens förslag och föreslår att även datumet för genomförande av MiFID II skjuts upp ett år – från den 3 juli 2016 till den 3 juli 2017 – i linje med den övergripande förseningen för att ge medlemsstaterna möjlighet att genomföra direktivet på ett korrekt sätt. Eftersom Esma och kommissionen inte har levererat de tekniska standarderna och delegerade akterna i tid kommer MiFID II och MiFIR inte kunna börja tillämpas den 3 januari 2017. Enligt rapportören är det därför motiverat att skjuta upp både datum för genomförande och tillämpning med ett år.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslagen har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för förslaget till ändringsdirektivet anges vara artikel 53.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Den rättsliga grunden för förslaget till ändringsförordningen anges vara artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Rådet beslutar med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anser att det är nödvändigt att EU vidtar åtgärder för att den inre marknaden ska fungera korrekt och för att förhindra en snedvridning av konkurrensen på värdepappersmarknaden. Kommissionen anser därför att rättsakterna som ändras är antagna i enlighet med subsidiaritetsprincipen och att varje ändring av dessa måste ske efter ett förslag från kommissionen. Kommissionen anser vidare att förslagen är nödvändiga för att uppnå målet med ett korrekt genomförande av infrastrukturen för datainsamling som slås fast i MiFID II. Den förlängning av tidsfrister som föreslås är nödvändig för att möjliggöra ett effektivt och ordnat genomförande av alla involverade parter. Förslagen kommer därför säkerställa att det ursprungliga syftet med MiFID II, att uppnå en fullt fungerande inre marknad för värdepappers-tjänster med en hög nivå av transparens och kundskydd, kan uppnås.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Europaparlamentets utskott för Ekonomi och valutafrågor (ECON) avser att rösta om kommissionens förslag den 16 mars 2016. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande arbete med att genomföra MiFID II och anpassa svensk rätt till MiFIR. Enligt nuvarande tidsplan avses en proposition avseende MiFID II och MiFIR överlämnas till riksdagen under hösten 2016. Inom Regeringskansliet pågår även arbete för att anpassa svensk rätt till marknadsmissbruksförordningen. Enligt nuvarande tidsplan ska lagändringar träda i kraft dels den 3 juli 2016, som är det datum då merparten av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen ska börja tillämpas, dels den 1 februari 2017. De anpassningar i svensk rätt som har gjorts med anledning av förordningen om värdepapperscentraler trädde i kraft den 1 mars 2016.